

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/2372,Otwarcie-wystaw-Listy-do-Sali-oraz-Zanim-nadeszla-Zaglada-Polozenie-ludnosci-zyd.html>
20.03.2026, 08:55

Otwarcie wystaw „Listy do Sali” oraz „Zanim nadeszła Zagłada... Położenie ludności żydowskiej Zagłębia Dąbrowskiego w okresie okupacji” - Sosnowiec, 18 sierpnia 2008 r.

17.08.2008

W ramach uroczystości związanych z 65. rocznicą zagłady żydowskich skupisk w Zagłębiu Dąbrowskim oraz Światowym Zlotem Żydów Zagłębiowskich 18 sierpnia 2008 roku w Muzeum w Sosnowcu odbyło się otwarcie dwóch wystaw zorganizowanych przez katowicki Oddział IPN.

Pierwsza z wystaw, zatytułowana „Listy do Sali: Życie młodej kobiety w nazistowskich obozach pracy”, została przygotowana przez New York Public Library w 2006 roku. Jej polską wersję wyprodukowało Muzeum Galicja w Krakowie. Wystawa prezentuje korespondencję z kolekcji Sali Garncarz Kirchner, która urodziła się i mieszkała do 1940 roku w Sosnowcu. Zbiór ten zawiera ponad 350 listów, pocztówek, dokumentów i fotografii, które Sali Garncarz, przebywając w siedmiu obozach pracy przymusowej od 1940 do 1945 roku, otrzymywała od rodziny i przyjaciół z rodzinnego miasta. Kolekcja stanowi niezwykle świadectwo ukazujące dramat młodej dziewczyny na tle sytuacji Żydów - mieszkańców zagłębiowskich miast w okresie II wojny światowej.

Druga wystawa, „Zanim nadeszła Zagłada... Położenie ludności żydowskiej Zagłębia Dąbrowskiego w okresie okupacji niemieckiej”, jest wynikiem współpracy Instytutu Pamięci Narodowej, Instytutu Yad Vashem, Żydowskiego Instytutu Historycznego i Muzeum w Sosnowcu. Prezentuje ona historię społeczności żydowskiej Będzina, Sosnowca, Dąbrowy Górniczej, Zawiercia i innych miast zagłębiowskich w okresie okupacji niemieckiej. Na wystawie pokazano nieznane dotąd zdjęcia i dokumenty pochodzące ze zbiorów instytucji tworzących ekspozycję, a także z Archiwum Państwowego w Katowicach i osób prywatnych.

W otwarciu wystawy udział wzięło około 70 byłych mieszkańców miast Zagłębia Dąbrowskiego z Izraela, Stanów Zjednoczonych i Kanady, zrzeszonych w Światowej Organizacji Żydów Zagłębiowskich.

Wystawa „Listy do Sali” w Sosnowcu prezentowana będzie do 4 września 2008 r. Drugą ekspozycję będzie można oglądać do 14 września 2008 r.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

